FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT F.G. JACOBS

fremsat den 15. december 1992 *

Hr. præsident,
De herrer dommere,

1. I denne sag ønsker Grækenland i henhold til artikel 173 i EØF-traktaten annullation af Kommissionens beslutning 90/644/EØF (EFT 1990 L 350, s. 82) for så vidt som denne beslutning vedrører afslutningen af regnskaber for regnskabsåret 1988 over udgifter, der finansieres gennem Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen (herefter benævnt »fonden«), som Grækenland har aflagt inden for visse sektorer.

2. Denne sag følger efter en række andre sager, der vedrører de græske myndigheders adfærd i forbindelse med forvaltningen af landbrugsprodukter. Se særligt sag C-259/87 (Grækenland mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 2845), sag C-334/87 (Grækenland mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 2849), sag C-35/88 (Kommissionen mod Grækenland, Sml. 1990 I, s. 3125), sag C-335/87 (Grækenland mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 2875), sag C-32/89 (Grækenland mod Kommissionen, Sml. 1991 I, s. 1321), sag C-110/89 (Kommissionen mod Grækenland, Sml. 1991 I, s. 2659), sag C-61/90 (Kommissionen mod Grækenland, Sml. 1992 I, s. 2407) og sag C-385/89 (Grækenland mod Kommissionen, Sml. 1992 I, s. 3225). Der er imidlertid, hvad jeg senere skal komme nærmere ind på, håb om, at denne sag kan blive den sidste i rækken.

3. Det fremgår af artikel 1 og af bilaget til den beslutning, der er tale om i nærværende sag (herefter benævnt »den anfægtede beslutning«), at de udgifter, som sagsøgeren ønskede finansieret af fonden ved regnskabsafslutningen for 1988, androg 169 057 420 413 DR. Heraf anerkendte Kommissionen 167 404 485 562 DR til finansiering af fonden, mens 1 652 934 851 DR skulle bæres af sagsøgeren. Ifølge sagsøgeren er der i denne sum indeholdt en række beløb, som Kommissionen burde have ladet fonden betale.

4. Sagsøgeren blev underrettet om de korrektioner af sagsøgerens regnskaber, som Kommissionen havde i sinde at foretage, under forhandlinger mellem de to parter, der fandt sted forud for vedtagelsen af den anfægtede beslutning. Grundene til Kommissionens holdning er formuleret i den sammenfattende rapport vedrørende resultaterne af de undersøgelser, der blev foretaget i forbindelse med regnskabsafslutningen for 1988, hvoraf uddrag er bilagt Kommissionens svarskrift.

5. I stævningen har den græske regering i det væsentligste gjort otte særskilte anbringender gældende, hvoraf den under retsforhandlingerne har frafaldet to. Jeg skal derfor efter tur gennemgå de resterende seks.

* Originalsprog: engelsk.

A — Salg af blød hvede: opfyldelse af Domstolens dom i sag C-259/87, Grækenland mod Kommissionen

6. Sagsøgeren hævder, at Kommissionen i strid med artikel 176 i traktaten har undladt at opfylde Domstolens dom i sag C-259/87 (Grækenland mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 2845) korrekt. I den sag annullerede Domstolen Kommissionens beslutning om afslutning af medlemsstaternes regnskaber over de udgifter for 1983, der er finansieret gennem fonden (beslutning 87/368, EFT 1987 L 195, s. 43), for så vidt som Kommissionen ikke havde ladet fonden afholde Grækenlands udgifter i forbindelse med salget af to partier hver på 30 000 tons blød hvede. Som følge af denne dom accepterede Kommissionen i regnskabsafslutningen vedrørende 1988, at et beløb på 596 040 000 DR vedrørende 1983 skulle finansieres af fonden. Sagsøgeren hævder, at Kommissionen for at opfylde dommen skal lade fonden afholde alle udgifter i forbindelse med de omtalte salg, dvs. et beløb på 875 045 976 DR plus renter. Sagsøgeren har anmodet Domstolen om at annullere beslutningen, for så vidt som den kun anerkender det mindste beløb. Subsidiært hævder sagsøgeren, at Domstolens dom bør fortolkes således, at det eneste beløb, der ikke skal anerkendes til finansiering gennem fonden, er forskellen mellem købs- og salgsprisen for de to partier. Således burde det afviste beløb være 83 340 000 DR og ikke 278 975 976 DR, som Kommissionen har beregnet.

7. Kommissionen har henvist til, at den faktiske pris, de to partier blev solgt til, er 596 040 000 DR, og at det i henhold til Domstolens afgørelse er dette beløb, der skal tilbagebetales til Grækenland.

8. Efter min opfattelse er det Kommissionens synspunkt, der er det rigtige. Som Kommissionen har påpeget, ville den kun have været forpligtet til at kreditere Grækenland samtlige udgifter i forbindelse med salget af de to partier, hvis salget var foregået i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne. I sag C-259/87 antog Domstolen, at salget af de to partier ikke opfyldte fællesskabslovgivningens krav, og at Kommissionen derfor med rette kunne afvise et beløb svarende til den teoretiske pris for partierne beregnet i henhold til artikel 3, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 3247/81 (EFT 1981 L 327, s. 1) med tillæg af omkostningerne i forbindelse med tilbagetrækningen fra interventionssystemet. Domstolen antog imidlertid, at Kommissionens afvisning af at fratrække de beløb, der var modtaget for de ulovlige salg, fra den teoretiske pris, medførte en ugrundet berigelse for fonden og var i strid med fællesskabsretten. Derfor annullerede Domstolen Kommissionens beslutning, for så vidt som det afvistes at lade fonden afholde »en udgift svarende til de beløb, der er indkommet ved salg af to partier a 30 000 tons blød hvede« (jf. punkt 1 i domskonklusionen og præmis 27). Det er ikke blevet bestridt, at det beløb, der faktisk kom ind ved salget af de to partier, er 596 040 000 DR. Derfor handlede Kommissionen korrekt, da den kun lod fonden finansiere dette beløb.

9. Angående den græske regerings anbringende om, at der bør tillægges det skyldige beløb renter, har Kommissionen anført, at det er almindelig praksis ikke at tillægge

renter i forbindelse med finansielle transaktioner af denne art mellem Fællesskabet og medlemsstaterne. Kommissionen har tillige anført, at alt i alt er denne praksis til fordel for medlemsstaterne, som ofte i lange perioder ulovligt ligger inde med fællesskabsmidler, som uden renter trækkes fra forskuddene for de følgende finansår. Kommissionen tilføjer, at den ikke har søgt at beregne renterne af de beløb, Grækenland ulovligt har ladet fonden finansiere i tidligere regnskabsår. Efter min mening er disse argumenter overbevisende, og de bør tiltrædes. Jeg mener derfor, at sagsøgerens krav om renter må afvises.

10. Jeg foreslår, at sagsøgerens anbringende om, at Kommissionen ikke har opfyldt Domstolens dom i sag C-259/87 korrekt, forkastes.

B — Oplagringsomkostninger vedrørende olie af presserester: opfyldelse af Domstolens dom i sag C-334/87, Grækenland mod Kommissionen

11. Sagsøgeren har gjort gældende, at Kommissionen i strid med artikel 176 i EØF-traktaten har undladt at opfylde Domstolens dom i sag C-334/87 (Grækenland mod Kommissionen, Sml. 1990 I, s. 2849) (som berigtiget ved Domstolens kendelse af 20.9.1990) korrekt. I den sag annullerede Domstolen Kommissionens beslutning om afslutning af regnskaberne for 1984 (beslutning 87/468, EFT L 262, s. 23), for så vidt som den ikke anerkendte udgifter, der var anmeldt af Grækenland vedrørende oplagring af et parti olie af presserester for perioden fra den 14. marts til den 7. august 1984. Som følge af denne dom anerkendte Kommissionen i regnskabsafslutningen for 1988, at et beløb på 9 389 270 DR vedrørende 1984 skulle finansieres af fonden. Sagsøgeren hævder, at dette beløb ikke dækker alle de udgifter, som faktisk burde afholdes af fonden, og begærer annullation af den anfægtede beslutning, for så vidt som den ikke lader fonden afholde et beløb på 4 704 109 DR vedrørende udgifter til oplagring for en periode på yderligere 48 dage.

12. Baggrunden for dette krav er en licitation, på grundlag af hvilken et parti olie af presserester blev solgt fra det græske interventionsorgans lagre i juli 1983. I henhold til artikel 13 i forordning (EØF) nr. 2960/77 (EFT 1977 L 348, s. 46) skulle køberen hjemtage olien senest 60 dage efter meddelelsen af licitationens resultat. På de græske myndigheders forespørgsel klargjorde Kommissionen ved telex af 8. november 1983 visse punkter i de fællesskabsretlige krav. Ved et yderligere telex af 20. december 1983 bekræftede Kommissionen, at fonden ville dække omkostningerne ved oplagring af partiet indtil udløbet af fristen for hjemtagning. Efter telexet af 8. november 1983 var Kommissionen af den opfattelse, at der ikke kunne herske yderligere usikkerhed med hensyn til, hvordan fællesskabskravene skulle forstås. I beslutningen om afslutningen af regnskaberne for 1984 nægtede den derfor at lade fonden afholde udgifterne til oplagring fra den 1. februar 1984 (dvs. fra begyndelsen af den måned, der fulgte efter udløbet af 60-dagesfristen, beregnet fra telexet af 8.11.) og indtil olien faktisk blev leveret i oktober

1984. Domstolen antog imidlertid i sag C-334/87, at det i de gældende fællesskabsregler ikke var tilstrækkeligt tydeligt angivet, om køberen skulle stille sikkerhed, og at sagsøgeren således var berettiget til ikke at gennemføre proceduren, før Kommissionen gav udtryk for sin holdning. Domstolen antog, at udgifterne til oplagring for perioden fra den 14. marts, den dato, hvor de græske myndigheder indsendte en forespørgsel vedrørende dette punkt, og indtil den 7. august, da Kommissionen afgav sit svar, skulle finansieres af fonden.

13. Sagsøgeren har gjort gældende, at fristen på 60 dage burde beregnes fra datoen for Kommissionens telex af 20. december. Følgelig burde, hævder sagsøgeren, udgifterne til oplagring pålægges sagsøgeren fra den 18. februar og ikke fra den 1. februar som beregnet af Kommissionen. Imidlertid har Domstolen i præmis 48 i sin dom udtrykkeligt afvist sagsøgerens argumentation for så vidt angår perioden fra den 1. februar til den 14. marts 1984. Dette anbringende må derfor forkastes.

14. Sagsøgeren har yderligere gjort gældende, at Kommissionens svar på forespørgslen vedrørende udgifterne til oplagring blev givet den 9. august og ikke den 7., som det er anført i Domstolens dom. Det er imidlertid klart, at med dette argument, som ikke underbygges med noget bevis, anfægter sagsøgeren i realiteten ikke opfyldelsen af dommen ved den anfægtede beslutning, men selve Domstolens dom. Dette argument må derfor forkastes.

15. Endelig har sagsøgeren gjort gældende, at Kommissionen ifølge sine beregninger har pålagt den græske stat udgifterne til oplagring for en periode på 124 dage i stedet for en periode på 76 dage, sådan som den burde have gjort for at opfylde Domstolens dom. Sagsøgeren har imidlertid ikke fremlagt noget bevis til anfægtelse af beregningerne foretaget af Kommissionen, som er af den opfattelse, at den græske stat blev pålagt udgifterne til oplagring i overensstemmelse med Domstolens dom. Dette argument må derfor forkastes.

16. Jeg foreslår derfor, at sagsøgerens anbringende om, at Kommissionen har gennemført Domstolens dom i sag C-334/87 ukorrekt, forkastes.

C — Restitutioner til udførsel af kvægfoder

17. Sagsøgeren har krævet annullation af beslutningen, for så vidt som den ikke lader fonden finansiere et beløb på 869 296 279 DR vedrørende restitutioner til eksport af kvægfoder. Som begrundelse for dette afslag har Kommissionen henvist til Domstolens domme i sag C-35/88 (Kommissionen mod Grækenland, Sml. 1990 I, s. 3125) og sag C-32/89 (Grækenland mod Kommissionen, Sml. 1991 I, s. 1321). I sag C-35/88 antog Domstolen på grundlag af fældende beviser fremlagt af Kommissionen, at KYDEP (Centralkontoret for Forvaltningen af Hjemmemarkedet) mellem 1981 og 1984 intervenerede i sektoren for korn som statens befuldmægtigede, og at dets underskud i strid med fællesskabsretten blev dækket af staten. I sag C-32/89 fastslog Domstolen, at den græske stat kontrollerede KYDEP's

virksomhed og dækkede dens underskud også for regnskabsåret 1986. Kommissionen har anført, at sagsøgeren ikke har fremført bevis for, at der er sket nogen forandring i forholdet mellem staten og KYDEP. Tværtimod havde KYDEP ifølge en rapport vedrørende KYDEP's virke, udfærdiget af Den Græske Landbrugsbank og dateret den 26. januar 1990, i 1988 et underskud (ligesom i regnskabsårene 1985 til 1987) som følge af KYDEP's intervention i sektoren for kvægfoder. Dette underskud figurerer i KYDEP's regnskaber som »udestående fordringer hos staten«. Kommissionen anfører videre, at den græske regering har afvist dens gentagne anmodninger om at foretage en undersøgelse af KYDEP's administration og regnskaber. Kommissionen gør gældende, at da den ikke har været i stand til at fastslå, om det var berettiget at lade fonden finansiere disse restitutioner til eksport af foder, havde den ingen anden mulighed end at afvise det samlede beløb for 1988.

18. Sagsøgeren har fremført en række argumenter rettet mod dette afslag. For det første har sagsøgeren anført, at hvert regnskabsår er selvstændigt. Beviser, der vedrører tidligere regnskabsår, kan ikke begrunde et afslag på anerkendelse af udgifter afholdt i 1988. Sagsøgeren har ligeledes anført, at Domstolens domme i sagerne C-35/88 og C-32/89 vedrørte tidligere regnskabsår, hvorimod nærværende tvist angår nogle sagsforhold, der er anderledes. Ifølge sagsøgeren har den græske stat ikke støttet nogen af KYDEP's aktiviteter i sektoren for kvægfoder i 1988. Til støtte for dette argument har sagsøgeren fremlagt en skrivelse dateret den 24. januar fra KYDEP's generaldirektør til Landbrugsministeriet. Sagsøgeren har ligeledes vedlagt en kopi af KYDEP's regnskaber for 1988 og et uddrag af årsberetningen fra KYDEP's regnskabsafdeling. Desuden har sagsøgeren anført, at det omtvistede afslag beror på en fejlagtig tolkning af begrebet »statsstøtte«. Sagsøgeren har gjort gældende, at det, som i rapporten fra Grækenlands Landbrugsbank er beskrevet som KYDEP's fordringer hos staten, ikke er »statsstøtte« efter traktatens artikel 92.

19. Det bør først bemærkes, at den græske regering i sit indlæg i sag C-35/88 selv erkendte, at de subventioner, der tilfaldt KYDEP, kunne beskrives som statsstøtte. På dette grundlag antog Domstolen, at Grækenland ved ikke at underrette Kommissionen om planerne for støtte til KYDEP ved køb og salg af korn til foderbrug havde tilsidesat sine forpligtelser efter traktatens artikel 93, stk. 3. Som allerede omtalt har Domstolen i sin dom i sag C-32/89 fastslået, at denne praksis var blevet videreført i regnskabsåret 1986; se ligeledes ovennævnte sag C-61/90, Kommissionen mod Grækenland. Der står derfor klart, at KYDEP's underskud i en årrække blev dækket af statsmidler. Sagsøgeren har ikke bestridt, at KYDEP havde underskud som følge af sin intervention i sektoren for kvægfoder i 1988, og heller ikke, at dette underskud hos KYDEP er bogført som »udestående fordringer hos staten«, men som jeg har omtalt, hævder sagsøgeren, at staten i det omtalte år ikke støttede KYDEP's virksomhed i denne sektor. Imidlertid beviser det, selv hvis det medgives, at den græske regering ikke har foretaget nogen udbetaling til KYDEP for at dække dennes underskud, efter min mening ikke, at

KYDEP ikke i strid med fællesskabsretten har grebet ind på markedet for kvægfoder i løbet af den periode, der er omfattet af den anfægtede beslutning. På baggrund af den normale praksis, der blev fulgt i de tidligere år, tyder henvisningen i KYDEP's regnskaber til »udestående fordringer hos staten« på, at KYDEP's underskud fortsat betragtedes som et økonomisk ansvar, der påhvilede staten, og skaber en stærk formodning for, at KYDEP fortsatte sin intervention i sektoren for kvægfoder på grundlag af statens anvisninger og i forventning om, at dens tab ville blive dækket af statsmidler.

20. Desuden erklærede Kommissionen sig, som det fremgår af de dokumenter, der er blevet fremlagt for Domstolen, ved skrivelse af 3. april 1990 villig til at tage størrelsen af det afviste beløb op til fornyet overvejelse på betingelse af, at de græske myndigheder fremlagde nøjagtige og konkrete beviser og tillod Kommissionen at gennemføre et kontrolbesøg for at undersøge markedet for kvægfoder i Grækenland og de økonomiske forbindelser mellem KYDEP og den græske stat. Kommissionen bad ligeledes i dette brev om, at de relevante beviser og tilladelsen til at gennemføre kontrolbesøget skulle foreligge den 30. april 1990, således at Kommissionen kunne gennemføre regnskabsafslutningen for 1988 inden for de fastsatte frister. Ved skrivelse af 4. maj 1990 afviste den græske regering kontrolbesøget med den begrundelse, at KYDEP var en privatretlig institution. Efterfølgende udtalte Domstolen i sin dom af 12. juli 1990 i sag C-35/88, at sagsøgeren ved at nægte at fremsende oplysninger til Kommissionen om KYDEP's virksomhed havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til traktatens artikel 5. Sagsøgeren har gjort gældende, at man i marts måned 1991 opfordrede Kommissionen til at foretage revision hos KYDEP. Sagsøgeren har hævdet, at hvis denne revision var blevet gennemført i juni 1991, hvilket Kommissionen oprindeligt havde accepteret, ville sagsøgeren være i stand til at bevise sine påstande. Kommissionen har imidlertid anført, og den græske regering har ikke bestridt dette, at kontrolbesøgene efter de græske myndigheders udtrykkelige ønske ikke skulle omfatte det regnskabsår, som den anfægtede beslutning vedrører, men kun de efterfølgende regnskabsår. Derfor må også dette argument forkastes.

21. Følgelig var Kommissionen efter min mening ikke i stand til ud fra det bevismateriale, som den havde til rådighed, at fastslå, at sagsøgerens udgifter til restitutioner til eksport af kvægfoder for regnskabsåret 1988 var blevet afholdt i overensstemmelse med fællesskabsrettens krav. Heraf følger, at Kommissionen handlede korrekt, da den afviste anmodningen om fællesskabsfinansiering.

22. Den græske regering har yderligere anført, at Kommissionens beslutning om at afslå at lade Fællesskabet finansiere det anfægtede beløb er ugyldig på grund af utilstrækkelig begrundelse og på grund af tilsidesættelse af »retten til forsvar«, dvs. regeringens ret til at fremføre sine argumenter på hensigtsmæssig måde. Det fremgår dog klart af de dokumenter, som er fremlagt for Domstolen, at Kommissionen har forklaret grundene til sit afslag, og at sagsøgeren har været

tæt inddraget i den procedure, som førte frem til vedtagelsen af den sammenfattende rapport og beslutningen om afslutning af regnskaberne. Dette fremgår klart af bl.a. en skrivelse af 3. april 1990 og af et telex af 16. juni 1990, som Kommissionen har sendt til den græske regering. Da tvisten om de finansielle forbindelser mellem den græske stat og KYDEP desuden har varet i nogle år og gentagne gange har været genstand for afgørelser fra Domstolen, kan argumentet om, at retten til forsvar ikke er blevet iagttaget, ikke godtages.

23. Endelig har den græske regering anført, at Kommissionen først havde givet meddelelse om, at den afslog at finansiere 8 200 000 DR, men derefter uden nogen forklaring satte beløbet op til 869 296 279 DR. Det fremgår imidlertid tydeligt af de dokumenter, der er fremlagt for Domstolen, at beløbet på 8 200 000 DR var en fejl, som kun forekommer i den græske version af den skrivelse, Kommissionen den 3. april 1990 sendte til den græske regering. Grækenland har ved telex af 16. juni 1990 modtaget meddelelse om det korrekte beløb. Desuden har Kommissionen den 3. august 1990 sendt en kopi af den korrigerede græske version af skrivelsen. Dette argument må derfor også forkastes.

24. Jeg foreslår derfor, at sagsøgerens anbringende vedrørende afvisningen af at afholde udgifter til restitutioner til eksport af kvægfoder forkastes.

D — Medansvarsafgift for korn

25. Sagsøgeren har også krævet beslutningen annulleret, for så vidt som det afslås at lade Fællesskabet finansiere et beløb på 215 156 000 DR vedrørende medansvarsafgift for korn. Oprindelig var dette led i sagsøgerens anmodning opdelt i tre punkter, som henholdsvis vedrørte forsinkelser ved betalingen af afgiften, ændringer til visse statistiske oplysninger, som Grækenland havde givet Eurostat, samt at den anfægtede beslutning ville føre til en ugrundet berigelse for Fællesskabet. Under sagen har Kommissionen indvilliget i med hensyn til det første punkt at foretage en berigtigelse i forbindelse med regnskabsafslutningen for 1989, og parterne er blevet enige om at undersøge det tredje punkt i forbindelse med regnskabsafslutningen 1990. Derfor vedrører tvisten nu kun de statistiske oplysninger, som Grækenland har indsendt til Eurostat.

26. Den metode, Kommissionen anvender for at kontrollere medlemsstaternes opkrævning af medansvarsafgiften, er behandlet af Domstolen i dom af 20. maj 1992, sag C-385/89, Grækenland mod Kommissionen. Metoden er først og fremmest baseret på statistiske oplysninger, som medlemsstaterne giver Eurostat. Kommissionen har givet sit omtvistede afslag på grundlag af de statistiske oplysninger, som er offentliggjort af Eurostat den 6. december 1989. Den har nægtet at tage hensyn til de korrigerede tal, som blev indsendt af Grækenland den 6. februar 1990. Sagsøgeren har gjort gældende, at de første tal blot var foreløbige, hvorimod det var de sidst afsendte, der var de endelige. Sagsøgeren har hævdet, at det er almindeligt accepteret, at der skelnes mellem foreløbige og endelige tal, og at det er rimeligt, at der kan være forskel på de to sæt oplysninger. Sagsøgeren udleder heraf, at Kommissionens afvisning af at anerkende det andet sæt oplysninger er ulovlig.

27. Det vil erindres, at sagsøgeren fremførte et lignende argument i sag C-385/89 i forbindelse med Kommissionens afvisning af at tage hensyn til de korrigerede taloplysninger, der blev indsendt til Eurostat i forbindelse med afslutningen af regnskaberne for 1987. I dommens præmis 14 udtalte Domstolen:

»Hertil bemærkes, at når nationale myndigheder, som i denne sag, efterfølgende og væsentligt ændrer tal, der har afgørende betydning ved beregningen af medansvarsafgiften, skal de fremlægge sådanne konkrete oplysninger, som kan begrunde en sådan ændring.«

I den foreliggende sag er det ubestridt, at det første sæt oplysninger blev indsendt mere end et år efter høsten af det korn, det vedrørte. Af de dokumenter, der er fremlagt for Domstolen, fremgår det ikke, at den græske regering, samtidig med at den tilvejebragte oplysningerne, meddelte Kommissionen, at de var foreløbige. Efter min mening kunne Kommissionen derfor betragte dem som endelige. Sagsøgeren har ikke påpeget nogen konkrete omstændigheder, som viser, hvad der har givet anledning til, at tallene er ændret, eller som viser, at det andet sæt oplysninger skulle være mere troværdigt. Man kan derfor konkludere, at Kommissionen var berettiget til at nægte at tage hensyn til de nye tal.

28. Tilmed er det vanskeligt at se, hvordan de nye tal kan være til nogen hjælp for sagsøgeren. Kommissionen har fremlagt tal, der viser, at hvis sagsøgerens nye oplysninger blev anvendt som grundlag for beregningen, ville det bevirke en forøgelse på 21 000 tons af den mængde korn, for hvilken der skulle have været opkrævet medansvarsafgift. Selv om sagsøgeren synes at bestride dette tal, har sagsøgeren ikke været i stand til — heller ikke ud fra sine egne beregninger — at påvise, at det pågældende beløb ikke ville blive forhøjet. Sagsøgeren har således ikke godtgjort, at de nye tal kunne føre til en nedsættelse af det beløb, der er nægtet udbetalt.

29. Jeg foreslår, at anbringendet rettet mod Kommissionens beslutning vedrørende medansvarsafgift af korn forkastes.

E — Fortabelse af sikkerhed stillet ved salg af kød

30. Sagsøgeren har begæret annullation af beslutningen i det omfang, det blev afslået at afholde et beløb på 245 233 DR i henseende til en fejl i beregningen af den sikkerhed, det græske selskab »Thraki AE« skulle betale i forbindelse med salg af kød fra interventionslager.

31. I Kommissionens forordning (EØF) nr. 2182/77 er fastsat de nærmere bestemmelser for salg af frosset oksekød fra interventionslagre, der er bestemt til forarbejdning i Fællesskabet (EFT 1977 L 251, s. 60). I artikel 4 er det bestemt, at den kommende køber, før kontrakten afsluttes, skal stille

sikkerhed for, at forarbejdningen af varerne finder sted. Det fremgår af parternes indlæg, at de græske myndigheder har meddelt Thraki AE, der havde købt interventionsoksekød og ikke havde fået foretaget forarbejdningen inden for de gældende frister, at hele sikkerhedsbeløbet som følge af forsømmelsen skulle anses for fortabt (868 909 DR). Efter en klage fra selskabet sendte Kommissionen en skrivelse dateret den 20. november 1987 til det græske interventionsorgan, hvori det hedder:

»Kommissionen har konstateret, at bestemmelserne i forordning nr. 2182/87 synes at være blevet anvendt korrekt af det græske interventionsorgan. Imidlertid er Kommissionen af den opfattelse, at proportionalitetsprincippet ville kunne finde anvendelse i dette tilfælde. Såfremt det bekræftes, at den første betingelse, nemlig forarbejdningen af kødet, er opfyldt, kan der derfor foretages en omberegning af sanktionen efter bestemmelserne i artikel 5, stk. 3, i forordning nr. 2182/77, således som denne er ændret ved forordning nr. 1809/87.«

Den græske regering har gjort gældende, at interventionsorganet på grundlag af denne skrivelse nedsatte det oprindeligt fortabte beløb til 623 676 DR. Imidlertid har Kommissionen afvist at lade fonden afholde forskellen mellem det oprindeligt fortabte beløb og det nedsatte beløb. Grækenland har begæret annullation af den anfægtede beslutning, for så vidt som det afvises at afholde dette beløb. Kommissionen har anført, at i henhold til bestemmelserne i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2182/77, sammenholdt med Kommissionens forordning (EØF) nr. 2220/85 (EFT L 205, s. 5), kan en sikkerhed kun frigives på to betingelser: Dels skal forarbejdningen af kødet være gennemført, og dels skal der efter afslutningen af købekontrakten have været foretaget kontrol inden for den foreskrevne frist. Ifølge Kommissionen blev købekontrakterne indgået den 12. april 1986, men som det fremgår af kontrollørens rapport af 27. januar 1988 blev kontrollen først gennemført den 26. januar 1988, længe efter udløbet af den foreskrevne frist. Kommissionen udleder heraf, at betingelserne i fællesskabsretten ikke var overholdt. Den anfører videre, at da den skrev til det græske interventionsorgan, havde den ikke fuldt kendskab til de faktiske forhold. Den hævder, at sagsøgeren har misfortolket dens råd. Skrivelsen betød ifølge Kommissionen i realiteten, at man var tilbøjelig til at anerkende, at sikkerhedsbeløbet blev frigivet, under forudsætning af at de to betingelser var opfyldt, også selv om de dertil hørende dokumenter først nåede frem til Kommissionen, efter at fristen var overskredet.

32. Efter min mening er det ikke let at læse Kommissionens skrivelse sådan, som Kommissionen nu siger, at den skulle have været læst. Skrivelsen må snarere forstås som en bemyndigelse til det græske interventionsorgan til at omberegne sikkerhedsbeløbet på den ene betingelse, at kødet virkelig var blevet forarbejdet. Selv om betingelserne i fællesskabsretten ikke var opfyldt fuldt ud, hvilket den græske regering ikke har bestridt, kunne der vel være tvivl om anvendelsen af proportionalitetsprincippet. Jeg er tilbøjelig til at mene, at den græske regering med rette nedsatte sikkerhedsbeløbet på grundlag af denne skrivelse.

33. Jeg foreslår, at sagsøgerens påstand tages til følge for så vidt angår beregningen af den sikkerhed, der blev stillet af Thraki AE.

F — Kvalitet af tobak oplagret til intervention

34. Ved regnskabsafslutningen for 1987 afviste Kommissionen at lade fonden afholde udgifter til interventionsoplagring af Burley-tobak og visse mængder orientalsk tobak med den begrundelse, at disse typer ikke opfyldte de fastsatte kvalitetsnormer. Den græske regering påstod annullation af beslutningen om regnskabsafslutning på dette punkt. Ved dommen i sag C-385/89 (Grækenland mod Kommissionen) frifandt Domstolen Kommissionen for påstanden. Ved regnskabsafslutningen for 1988 foretog Kommissionen en konsekvensberigtigelse på 528 931 426 DR for de mængder Burley- og orientalske tobakker, der blev solgt i 1988. Sagsøgeren har begæret annullation af beslutningen, for så vidt som sagsøgeren er blevet pålagt denne økonomiske korrektion, af to grunde: For det første fordi Kommissionen i forbindelse med sin kontrol forud for regnskabsafslutningen for 1987 overskred grænsen for sine skønsmæssige beføjelser, for det andet fordi den pågældende korrektion er i strid med retssikkerheds- og forventningsprincipper.

35. Angående det første argument har den græske regering henvist til, at den metode til stikprøveudtagning, som Kommissionen anvendte i forbindelse med sin kontrol forud for regnskabsafslutningen for 1987, ikke var fyldestgørende og var i strid med de internationalt accepterede normer. Til støtte for dette argument henviser den til en rapport af 18. december 1998, affattet af en repræsentant for den græske tobaksorganisation, som var til stede ved Kommissionens kontrol. Sagsøgeren har også gjort gældende, at analyser af stikprøver foretaget af laboratoriet SEITA i Bergerac har ført til mere fordelagtige resultater end Kommissionens undersøgelser hvad angår kvaliteten af tobakken. Som svar på disse argumenter er det tilstrækkeligt at påpege, at Domstolen i sin dom i sag C-385/89 har forkastet sagsøgerens argumenter om, at Kommissionens kontrolmetoder ikke var fyldestgørende. Desuden fandt Domstolen, at sagsøgeren ikke i tilstrækkelig grad havde godtgjort, at de omtalte tobakstyper opfyldte de fastsatte kvalitetsnormer. Dette argument bør derfor forkastes.

36. Hvad angår det andet argument hævder den græske regering, at den sammenfattende rapport forud for regnskabsafslutningen for 1987 ikke udtrykte noget forbehold angående muligheden for en fremtidig korrektion. Regnskabsafslutningen var derfor endelig, og Kommissionen havde ikke ret til at foretage en korrektion efterfølgende, dvs. ved regnskabsafslutningen for 1988.

37. Efter min mening kan dette argument ikke godtages. Ved regnskabsafslutningen for 1987 fastslog Kommissionen, at Burley-tobak og visse kvanta orientalske tobakker oplagret til intervention ikke opfyldte de fastsatte kvalitetsnormer. Som nævnt blev dette synspunkt lagt til grund af Domstolen i sag C-385/89, Grækenland mod Kommissionen. En nødvendig konsekvens af denne

konstatering var, at Kommissionen ved beregningen af det kvantum tobak, der var udgået af interventionssystemet i 1988, ikke kunne tage hensyn til salg af tobak, som ikke opfyldte de fastsatte standarder og derfor aldrig skulle have haft adgang til intervention. Den omstændighed, at Kommissionen ikke har udtrykt noget forbehold ved regnskabsafslutningen for 1987, påvirker ikke lovligheden af dens afslag. At der ikke var udtrykt noget forbehold kunne kun være af betydning, hvis Kommissionen genoptog revisionen af regnskaber, der allerede var blevet afsluttet. I dette tilfælde er der foretaget en korrektion af regnskaberne for 1988 vedrørende tobak, der blev solgt dette år. Korrektionen antog ikke karakter af en foranstaltning med tilbagevirkende kraft. Jeg kan ikke se, hvordan Kommissionens adfærd under omstændigheder, der er tale om i den foreliggende sag, kunne indebære en tilsidesættelse af retssikkerheds- og forventningsprincippet.

38. Jeg foreslår derfor, at sagsøgerens anbringende vedrørende kvaliteten af den interventionsoplagrede tobak forkastes.

Generelle bemærkninger

39. Det kan være på sin plads på dette sted endnu en gang at understrege medlemsstaternes pligt til at samarbejde med Kommissionen i overensstemmelse med traktatens artikel 5, for at sikre, at fællesskabsmidler anvendes korrekt. Som jeg allerede gjorde opmærksom på i mit forslag til afgørelse i sag C-32/89 (Grækenland mod Kommissionen, Sml. 1991 I, s. 1321, punkt 52, 53 og 54), handler medlemsstaterne, når de udøver deres ansvar for sikringen af, at Fællesskabets regler nøje bliver overholdt, i det væsentlige som administratorer af fonden, og i denne egenskab har de pligt til at påse, at de betingelser, hvorunder udgifterne afholdes, er så gennemsigtige som muligt.

40. Den række sager vedrørende de græske myndigheders adfærd, hvortil der er henvist i punkt 4 ovenfor, er opstået til dels som følge af Kommissionens vanskeligheder med at indhente de nødvendige oplysninger fra disse myndigheder, og nærværende sag er endnu en illustration af de problemer, der opstår som følge af mangel på ordentlig kommunikation. Især har KYDEP's transaktioner og aktiviteter samt dens forbindelser til den græske stat langt fra været gennemsigtige.

41. Der er derfor grund til at hilse med tilfredshed, at Kommissionen i sin duplik har kunnet oplyse, at Grækenland for nylig har accepteret, at KYDEP kan kontrolleres af fondens inspektører, og at det allerede har været muligt at gennemføre to kontrolbesøg. Faktisk gik Kommissionen så langt som til at sige, at en ny æra var ved at blive indledt i forbindelserne mellem Grækenland og Kommissionen, hvad angår forvaltningen af den fælles landbrugspolitik, og at denne forandring kun kunne komme alle parter til gode, herunder Domstolen, eftersom man nu kan forvente en betydelig lavere grad af risiko for tvister mellem Kommissionen og Grækenland. I retsmødet sagde den græske regerings befuldmægtigede, at han havde indtryk af, at dette var sidste gang, Domstolen skulle behandle trivielle spørgsmål som dem, der var rejst i denne sag, og han udtrykte ønsket om, at sådanne tvister for fremtiden ville blive løst gennem forhandlinger med Kommissionen.

42. Domstolen kan kun glæde sig over denne udvikling.

Forslag til afgørelse

43. I den foreliggende sag er jeg kommet til det resultat, at sagsøgeren kun bør have medhold på ét punkt. Da sagsøgeren efter min mening bør tabe sagen med hensyn til de øvrige punkter, bør sagsøgeren pålægges at betale sagens omkostninger.

44. Derfor mener jeg, at Domstolen bør:

1) annullere Kommissionens beslutning 90/644/EØF af 30. november 1990 om afslutning af medlemsstaternes regnskaber over de udgifter for regnskabsåret 1988, der er finansieret gennem Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget, Garantisektionen, for så vidt som Kommissionen ikke har ladet fonden afholde et beløb af 245 233 DR, som udgør forskellen mellem den sikkerhed, der blev stillet af Thraki AE ved et køb af interventionskød, og det sikkerhedsbeløb, der blev anset for fortabt

2) frifinde Kommissionen i øvrigt

3) pålægge Den Hellenske Republik at betale sagens omkostninger.